

Jan Goppold ve své diplomové práci s názvem *Analýza specifík a intenzity protivládních nepokojů ve Venezuele v roce 2014* analyzuje násilné protivládání nepokoje ve Venezuele, k nimž došlo v období prvního čtvrtletí roku 2014. Práce je rozdělena do tří hlavních částí.

Struktura práce je podle mého názoru pojata velmi dobrým způsobem. V první části je čtenáři nastíněno, jakým způsobem se došlo ke katastrofální situaci v této latinskoamerické zemi, která vyústila v krvavé nepokoje v roce 2014. Ve druhé části jsou potom teoretická východiska práce vycházející zejména z děl Charlese Tillyho a mechanismy, jež napomáhají kolektivnímu násilí. Tyto mechanismy se zde autor snaží velmi přesvědčivě „naroubovat“ na Venezuelu. Rozebírá zde také specifika venezuelských protivládáních vzpour, respektive druhy těchto vzpour. Ve třetí části, kde pracuje především s vlastním datovým souborem získaným při pobytu ve Venezuele v rámci projektu Specifického výzkumu, se již věnuje událostem, které se ve Venezuele odehrály od února do dubna roku 2014. Popisuje zde chronologii těchto událostí, při nichž došlo k desítkám obětí na životech (ty jsou zde seřazeny v přehledné tabulce, kde je uvedeno jejich jméno, příčina smrti, do skupin rozdělení podezřelí z usmrcení daného člověka a také odkaz na zdroj obsahující popis dané události), dále analyzuje daný datový soubor a interpretuje výsledky této analýzy s ohledem na předešlá teoretická východiska a také na hypotézy, jež si vytyčil v Úvodu práce. Ty jsou zaměřeny zejména na prvky, které by mohly mít vliv na kolektivní násilí ve Venezuele, a jedná se například o sociální nespokojenost (např. vyšší chudoba by měla generovat protest proti vládě) nebo o roli studentského opozičního hnutí. Obsah jeho datového souboru tvoří 333 případů venezuelských okresů. Samotný výzkum je soustředěn na dvě hlavní části, z nichž první se snaží pomocí analýzy novinových článků odpovědět na otázku, zda byly v daném okrese ve sledovaném období vůbec přítomny nějaké protivládání nepokoje, a druhá zase pomocí regresní analýzy na otázku, co bylo příčinou těchto nepokojů. Ve třetí části práce autor také prezentuje výsledky osobních rozhovorů se zástupci venezuelských studentských opozičních hnutí.

Myslím si, že autor vzhledem k charakteru práce zvolil vhodnou teorii, jež se na případu Venezuely velmi dobře osvědčila. Našel zde oba dva Tillyho relační mechanismy (*aktivaci hranice* i *zprostředkování*) a také proces *polarizace*. Poukazuje také na to, že kolektivní násilí je více běžné v nedemokratických režimech a v souvislosti s tím se snaží klasifikovat současný režim ve Venezuele. Zde bych viděl jednu z mála slabin této práce, a tou je přílišné spoléhání se na Freedom House Index. Samotné jeho použití nepovažuji za chybu, ale podle mě zde autor mohl podepřít tato data také vlastním rozborem situace ve Venezuele, který je součástí první části práce. Poněkud problematická je pak také *Tabulka 2*, která má dle autora ilustrovat „*reflexi politického dění studentskými hnutími*“ (str. 42), ale obsahuje pouze celkové počty protestů ve Venezuele v letech 1989 až 1999 a o zapojení studentských hnutí do těchto protestů čtenáři nic neřekne. Celkově však autor v této práci velmi dobře zachycuje důležitost studentských opozičních hnutí při protivládáních nepokojích.

Za velmi vhodnou také vzhledem k charakteru proměnných považuji zvolenou metodu binominální logistické regrese. Pomocí ní pak autor zkoumá, jaké faktory hrají největší roli při (ne)přítomnosti protivládáních nepokojů ve Venezuele. Závislou proměnnou je tedy přítomnost nepokojů v daném okrese, nezávislých proměnných používá autor několik a řadí mezi ně například voličskou podporu pro opoziční i vládní strany, přítomnost univerzity v okrese, podíl chudých domácností, nebo politickou stranu u moci. Pomocí tohoto zkoumání pak dochází k závěru, že největší vliv na přítomnost vládních nepokojů má přítomnost univerzity v daném okrese, a že tedy velkou roli při protivládáních nepokojích hrají opoziční studentská hnutí. Poměrně překvapivé závěry (nikoliv však pro ty, kteří se zajímají o venezuelskou politiku) pak přináší zkoumání vlivu podílu chudých domácností na přítomnost protivládáních nepokojů. Autorovi vyšlo, že čím méně je v okrese chudých domácností, tím větší je zde pravděpodobnost vypuknutí protivládáních nepokojů. Jak ale autor správně uvádí, s ohledem na složení voličských základů hlavních opozičních stran a vládní PSUV to není nijak překvapivé.

Po formální stránce nemám žádné námitky, práce vyhovuje kladeným požadavkům. Drobným negativem je poměrně velké množství překlepů a místy také gramatických chyb. V kontextu celé práce a její kvality to však považuji za spíše podružné.

Práci Jana Goppolda hodnotím celkově velmi pozitivně. Oceňuji různorodost zdrojů, z nichž autor vycházel (včetně těch primárních a také osobních rozhovorů), velmi dobrý teoretický i metodologický přístup, velký přínos práce k dané problematice, její komplexnost a unikátnost, jelikož si nejsem vědom toho, že by někdo provedl obdobnou analýzu venezuelských nepokojů z roku 2014. Z těchto důvodů hodnotím velmi kladně i to, že autor na základě těchto zkoumání vypracoval také odborný politologický článek.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 15. ledna 2016

Tomáš Herčík